

VERBES PRONOMINAUX RÉFLÉCHIS CZASOWNIKI ZAIMKOWE ZWROTNE

1. Wprowadzenie

W przypadku czasowników zwrotnych, zaimek zwrotny wskazuje, że podmiot czasownika wykonuje czynność na sobie, a nie na kimś lub czymś innym. Większość czasowników zwrotnych dotyczy ciała, ubioru, związków lub stanu umysłu. W przeciwieństwie do języka polskiego, w którym zaimek „się” jest identyczny dla wszystkich osób i liczb, w języku francuskim zmienia on formę zależnie od osoby i liczby.

Przykład odmiany czasownika zwrotnego:

se laver - myć się

je **me** lave

tu **te** laves

il/elle **se** lave

nous **nous** lavons

vous **vous** lavez

ils/elles **se** lavent

Elle se regarde dans la glace. Ona przegląda się w lustrze.

Je me couche à minuit. Idę spać o północy.

Uwaga! W języku francuskim, jeśli dany czasownik zwrotny zaczyna się na samogłoskę lub na literę h, wtedy zaimek me, te, se (się) kończący się na samogłoskę e, gubi ją i zostaje ona zastąpiona przez apostrof.

Tu t'habilles trop lentement. Ty ubierasz się zbyt wolno.

Uwaga: Warto zwrócić uwagę na to, że zaimek zwrotny znajduje się przed czasownikiem i dostosowuje się do danej osoby.

se regarder – przyglądać się sobie

Je me regarde dans la glace - Ja przeglądam się w lustrze.

Tu te regardes dans la glace - Ty przeglądasz się w lustrze.

Il se regarde dans la glace - On przegląda się w lustrze.

Elle se regarde dans la glace - Ona przegląda się w lustrze.

Nous nous regardons dans la glace - My przeglądamy się przeglądamy się w lustrze.

Vous vous regardez dans la glace - Wy przeglądacie się w lustrze.

Ils se regardent dans la glace - Oni przeglądają się w lustrze.

Elles se regardent dans la glace - One przeglądają się w lustrze.

Uwaga : Proszę zwrócić uwagę na kolejność ! W języku polskim mówimy, że ja przeglądam się w lustrze, czyli najpierw czasownik a potem mówimy « się », natomiast w języku francuskim owo « się » występuje przed czasownikiem i do tego dostosowuje się do osoby!

Od reguły jest wyjątek i tym razem, jeśli chodzi o tryb rozkazujący, w którym to « sie » pojawia się po czasowniku !

Tu te laves. - Myjesz się. Polecenie będzie: **Lave-toi!** - Umyj się!

Nie zawsze czasownik zwrotny w języku polskim jest czasownikiem zwrotnym w języku francuskim.

s'évanouir – mdleć, omdlewać,

s'emparer de – zawładnąć

se taire – milczeć,

se douter – przypuszczać,

Sytuacja może być również odwrotna: czasowniki nie występujące w języku francuskim w formie zwrotnej, w języku polskim są czasownikami zwrotnymi:

oser – ośmielać się

craindre – bać się

apprendre – uczyć się

2. Przyjrzyjmy się teraz wybranym czasownikom zwrotnym:

<i>s'adjoindre</i>	dołączyć się
<i>s'adresser à</i>	zwracać się do kogoś
<i>s'apprêter</i>	przygotować się
<i>s'approcher de</i>	podejść sobie
<i>s'arrêter</i>	zatrzymać się
<i>s'asseoir</i>	usiąść sobie
<i>se baigner</i>	kąpać się
<i>se brosser (les cheveux, les dents)</i>	umyć, wyczyścić (włosy, zęby)
<i>se casser (la jambe, le bras)</i>	złamać sobie
<i>se coiffer</i>	ostrzyć się
<i>se coucher</i>	iść spać
<i>se couper</i>	wyciąć coś dla siebie
<i>se dépêcher</i>	pospieszyć się
<i>se déshabiller</i>	rozbierać się
<i>se disperser</i>	rozproszyć się
<i>se doucher</i>	brać prysznic
<i>s'effrayer</i>	przerazić się
<i>s'éloigner</i>	odsunąć się
<i>s'endormir</i>	zasnąć sobie
<i>s'énervé</i>	zdenerwować się
<i>s'enrhumer</i>	przeziębć się
<i>se fâcher</i>	złościć się
<i>se faire (un café, un sandwich...)</i>	zrobić sobie
<i>se fatiguer</i>	zmęczyć się
<i>se fier</i>	ufać sobie
<i>s'habiller</i>	ubierać się
<i>s'habituer à</i>	przyzwyczajać się
<i>s'imaginer</i>	wyobrażać sobie
<i>s'informer</i>	pytać się
<i>s'inquiéter</i>	martwić się
<i>s'inscrire</i>	zapisać się, zarejestrować się
<i>s'intéresser à</i>	interesować się
<i>se laver (les mains, la figure)</i>	myć się (swoje ręce i ciało)

<i>se lever</i>	wstać z łóżka, budzić się
<i>se maquiller</i>	robić sobie makijaż
<i>se marier (avec)</i>	wziąć ślub z kimś
<i>se moucher</i>	wydmuchać sobie nos
<i>se noyer</i>	utopić się
<i>se nuire</i>	krzywdzić się
<i>se peigner</i>	czesać się
<i>se précipiter</i>	spieszyć się
<i>se promener</i>	spacerować sobie
<i>se raser</i>	ogolić się
<i>se rassembler</i>	zgromadzić się
<i>se refroidir</i>	schłodzić się
<i>se régaler</i>	dobrze się bawić, najeść się
<i>se regarder</i>	przyglądać się sobie
<i>se relaxer</i>	relaksować się
<i>se reposer</i>	odpoczywać
<i>se réserver</i>	rezerwować
<i>se réveiller</i>	budzić się
<i>se soûler</i>	upić się
<i>se sourire</i>	uśmiechać się
<i>se suffire</i>	być samowystarczalnym
<i>se suicider</i>	popęłnić samobójstwo
<i>se taire</i>	być cicho

3. ĆWICZENIA :

a. Odmień w prawidłowy sposób

se raser – znaczy | Odmień w czasie teraźniejszym :

je rase	nous rasons
tu rases	vous rasez
il rase	ils rasent

Teraz ten sam czasownik odmień w passé composé :

je rasé	nous rasés
tu ' rasé	vous vous êtes
il ' rasé	ils rasés

Teraz odmieniamy w imparfait :

je rasais	nous
tu rasais	vous
il	ils

Podniesiemy poziom i teraz Plus-que-parfait

je ‘ rasé	nous nous étions rasés
tu ‘ rasé	vous
il ‘	ils

b. Uzupełnij teraz zdania prawidłowo odmienionym czasownikiem zwrotnym :

Aujourd’hui c’est lundi, je _____ à 7h30 pour aller au travail. Ma femme _____ à 8 heures. Mes enfants _____ à 8 heures eux aussi. Nous _____ plus tard le samedi et le dimanche, car c’est le week-end. Et vous, vous _____ à quelle heure le week-end ?

Elsa _____ tous les matins à 8h. (SE LEVER)

Tu _____ à l'eau froide ? (SE LAVER)

Nous _____ pour aller en cours. (SE PRÉPARER)

Vous _____ trop tard le soir. (SE COUCHER)

Il _____ à une grosse difficulté. (SE HEURTER)

Ils _____ des choses inutiles. (SE DÉBARRASSER)

Je _____ sur ma chaise. (SE REDRESSER)

Elle _____ pour aller au travail. (S'HABILLER)

Uzupełnij zdania prawidłowo odmienionymi czasownikami :

SE BROSSER - SE LAVER - SE MAQUILLER - S'HABILLER -
SE RÉVEILLER - SE COIFFER - SE COUCHER - SE DOUCHER

Tous les matins, Emilie _____ à 9heures. Ensuite, elle va dans la
salle de bain et elle _____ les mains et le visage. Vers 9h30,
elle va dans la cuisine pour prendre son petit déjeuner.

Puis, elle retourne dans la salle de bain et elle _____ les
dents. Vers 10h elle _____ et elle _____ de-
vant le miroir. Pour finir, elle va dans sa chambre et elle _____.

Elle aime porter des robes ou des jeans pour aller travailler.

Le soir, vers 19h, quand elle rentre du travail, elle va dans la salle de bain
et elle _____. Ensuite, elle prend son diner. Vers
22h, elle _____ dans son lit.

**Na koniec napisz po francusku w kilku słowach, co robisz rano, gdy się
obudzisz korzystając z czasowników zwrotnych.**